

базові структури онлайн конференцій і потенціал веб- та інтернет навчання; вміння користуватися певними характеристиками програмного забезпечення, розрахованих на тьюторів, наприклад, здійснювати контроль, архівування, встановлювати контакт; вміння користуватися певними функціями програмного забезпечення, щоб відстежувати дії студентів як користувачів платформи, а саме історію повідомлень, моніторинг часу користування, підсумок роботи; створювати зв'язки з іншими навчальними функціями програми, додавати онлайн ресурси, не заважаючи роботі учасників; уміти налаштувати і проводити онлайн конференції та інші онлайн заходи, створювати навчальне середовище, вміти користуватися альтернативними програмним забезпеченням та платформами.

4. Фахові компетенції. На нашу думку, освітній кваліфікаційний рівень підготовки тьютора з фаху має бути на рівні бакалавра. На зазначеному рівні він матиме достатні знання і досвід, з якими зможе поділитися, а також долучити власний внесок; вільно орієнтуватиметься серед корисних онлайн ресурсів необхідної тематики. Тьютор повинен вміти започаткувати обговорення, ставити питання, які привертатимуть увагу студентів, знати, коли слід втрутитись в роботу, а коли залишатись на відстані, оцінювати роботу студентів, рівнозначно враховуючи внесок кожного, перевіряти розуміння й нерозуміння пройденого матеріалу, оцінювати в цілому навчальний прогрес. Модерування корисних вебресурсів дозволить використовувати їх як тригери в онлайн завданнях, творчо продукувати зворотній зв'язок у учасників.

5. Компетенції ведення онлайн комунікації. Реалії сучасного буття в мережі вимагають специфічних навичок і вмінь, як то бути ввічливим і толерантним під час письмової онлайн комунікації, вміти складати чіткі, короткі онлайн повідомлення; створювати «присутність» і «видимість» у віртуальному середовищі; вміти вести усну онлайн комунікацію, реагувати відповідним чином на повідомлення, бути коректно «видимим» онлайн, отримувати й управляти очікуваннями студентів; вміти взаємодіяти шляхом змісту повідомлень, припиняти контакт між кількома користувачами, вирізняти причини, проблеми онлайн, конструктивно вирішувати конфліктні ситуації.

6. Особистісні компетенції тьютора включають впевненість і мотивацію, вміння бачити особистість в кожному студенті, здатність адаптуватися до нового навчального контексту, нових методів, нової аудиторії і нових ролей; демонструвати зацікавленість в комунікації зі студентами, позитивне ставлення, ентузіазм і завзятість; знати, як створити і підтримувати результативне і послідовне онлайн навчання.

Отже, дослідивши основні функції тьютора в дистанційному навчанні, ми окреслили шість груп компетенцій (організаційні, психолого-педагогічні, технічні, фахові, компетенції ведення онлайн комунікації та особистісні компетенції), необхідні для ефективної діяльності тьютора у здійсненні багаторівневого супроводу студента або групи студентів в умовах дистанційного навчання. Однією з умов якісного дистанційного супроводу має бути спеціалізована підготовка тьютора з курсу, за яким він закріплений.

Література:

1. Закотнова П. В. Подготовка преподавателей вуза к деятельности в системе дистанционного обучения : дис.... кандидата пед. наук : 13.00.08 / Закотнова Полина Владимировна. – Омск, 2004. – 211с.
2. Руководство для подготовки обучающего и контролирующего комплекса компьютерных методических разработок при организации самостоятельной работы студентов: Учебное пособие / Д. Г. Осетров, Н. Д. Хатяков, Л. И. Шангина, Ю. А. Павличенко. – Томск, 2009. – 37 с.
3. Barnier G. Le tutorat dans l'enseignement et la formation / Georges Barnier. – Paris : l'Harmattan, Savoir et Formation, 2001. – 287 p.
4. Béziat J. Formateur en ligne : vers un modèle d'action / Jacques Béziat // Distances et Médiations des Savoirs. – Centre national d'enseignement à distance, 2012. – № 1. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://dms.revues.org/116?lang=en>.
5. Denis B. A conceptual framework to design and support self-directed learning in a blended learning programme / Brigitte Denis // Journal of Educational Media. Special Issue. Blended Learning: blending the issues and concerns of staff and students. – Vol. 28. – № 2–3, October 2003. – P. 115–127.
6. Dictionnaire actuel de l'éducation / Renald Legendre. – Montréal : Guérin Éditeur, Éditions ESKA, 1993. – 1500 p.
7. Glikman V. Des cours par correspondance au E-learning / Vivienne Glikman. – Paris : Presse Universitaire, 2002. – 304 p.
8. Salmon G. E-Moderating : The Key To Teaching And Learning Online / Gilly Salmon. – New York : Routledge, 2011. – 273 p.

УДК 81'33:007:316.77

Л. Л. Макарук,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

МУЛЬТИМОДАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ У ЦИФРОВОМУ СТОЛІТТІ

У статті розглянуто низку понять: мультимодальна грамотність, візуальна грамотність, медіаграмотність та ін. Проаналізовано їх специфіку з урахуванням пріоритетних тенденцій розвитку соціуму. Зосереджено увагу на тому, що в XXI ст. відбулася переорієнтація традиційних парадигм як результат, виникла закономірна потреба у переосмисленні усталених дефініцій. Обґрунтовано поняття мультимодальна грамотність та візуальна грамотність з огляду на лінгвістичні вектори розвитку сучасного соціуму. Звернуто увагу на потребу уніфікації термінів і їх дефініцій.

Ключові слова: мультимодальна грамотність, візуальна грамотність, медіа грамотність, невербальні компоненти комунікації.

В статье рассмотрен ряд понятий: мультимодальная грамотность, визуальная грамотность, медиаграмотность и др. Проанализирована специфика этих понятий с учетом приоритетных тенденций развития социума. Обращено внимание на то, что в XXI в. произошла переориентация традиционных парадигм как результат, возникла закономерная необходимость пересмотреть установленные дефиниции. Охарактеризованы понятия мультимодальная грамотность и визуальная грамотность принимая во внимание лингвистические векторы развития современного социума. Освещена необходимость унификации терминов и их дефиниций.

Ключевые слова: мультимодальная грамотность, визуальная грамотность, медиаграмотность, невербальные компоненты коммуникации.

This article deals with the concepts of multimodal literacy, visual literacy, and media literacy. The distinctive features of these specific concepts have been analyzed in the light of the developmental patterns which can be observed in modern society. A great deal of attention has been focused on the fact that traditional paradigms are in the process of being reoriented in the

21st century. As a result of this evolution, it is necessary to reconsider some definitions which we may have assumed to be fixed permanently. The terms themselves are in need of being standardized, as well as the definitions associated with them. At a broader level, the concepts of multimodal and visual literacy have been characterized in terms of the approaches which are proving to be appropriate for present-day linguistic study.

Key words: multimodal literacy, visual literacy, media literacy, non-verbal means of communication.

Сучасне англomовне комунікативне середовище не перестає дивувати реципієнтів неординарністю викладу матеріалу, поліфонічністю семіотичних ресурсів, розмаїттям прикладних програм, які відповідають інтересам і потребам найвибагливіших співрозмовників. Природне бажання людини постійно перебувати в курсі актуальних подій, отримувати інформацію з перших вуст, мати можливість висловлювати власний погляд, зумовлює закономірну потребу в пошуку оптимального інформаційного ресурсу, здатного задовольнити її комунікативні потреби.

Постановка проблеми. Гіперактивний розвиток інформаційних технологій сприяв удосконаленню традиційних форм і появи інноваційних способів спілкування, значному розширенню спектра семіотичних ресурсів, які використовують під час комунікативних актів. Як наслідок, цілком новий статус отримали писемні невербальні засоби, які стали об'єктом і предметом аналізу низки вітчизняних та зарубіжних розвідок. Одна із проблем, яка на фоні інших виглядає зовсім незвичною, стосується мультимодальної та візуальної грамотності, яка, своєю чергою, полягає в опануванні навичками читання і письма в цифровому столітті.

Водночас гостро постає питання про доцільність створення, укладання й вивчення мультимодальної граматики, оволодіння якою дасть змогу кожному індивіду пришвидшити та полегшити процеси інформаційного обміну. Більше того, опанування базових знань уможливить ідентифікацію інформаційних об'єктів першочергової та другорядної важливості, сприятиме зосередженню уваги на найважливіших графічних засобах, які сприятимуть декодуванню семантики та виявленню ключової ідеї відповідного блоку, що становить певний інтерес для реципієнта.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Проблема, порушена в статті не традиційна, і вочевидь порівняно нова у вітчизняному мовознавстві, це підтверджує небагато робіт, на які натрапляємо в різних джерелах [10; 11]. Незначний і спектр розвідок, присвячений цій тематиці в зарубіжній лінгвістиці. Найбільше уваги цій проблемі приділено у працях Barnes B. S. [1], Dondis A. Dondis [2], Jewitt C. [3], Kress G. [4; 5] Leborg C. [6] та Walsh M. [10]. Серед ключових робіт, на які можна впевнено спиратися, аналізуючи окремі аспекти візуальної грамотності, такі: «*A Primer to Visual Literacy*» [2], «*Literacy in the New Media Age*» [4], «*Reading Images: the Grammar of Visual Design*» [5], «*Visual Grammar*» [6] та ін. Названі студії, що стосуються означеної проблематики, не вичерпують усіх проблем, які виникають під час аналізу мультимодальних текстів, що й зумовлює **актуальність** обраного вектора дослідження.

Мета статті полягає в проведенні аналізу поняття *грамотність* та низки нових, дотичних, що з'явилися внаслідок розширення спектра семіотичних ресурсів, які використовують під час комунікативних актів.

Завдання роботи – розмежувати терміни *грамотність*, *візуальна грамотність*, *мультимодальна грамотність*, *медіаграмотність*; обґрунтувати доцільність їх уживання; виявити диференційні ознаки; з'ясувати специфіку, урахувавши лінгвістичні парадигми.

Виклад основного матеріалу дослідження й обґрунтуванням отриманих результатів. «*The more you know, the more you see*» [7] – саме таку назву має розділ одного з поліаспектних доробків у царині візуальної комунікації «*Visual Communication: Images with Messages*» [7] професора Каліфорнійського університету Paul Martin Lester. Таку номінацію можна вважати своєрідним постулатом, який, з одного боку, спонукає до самовдосконалення, з іншого – уводить в оману, і знову ж таки, змушує задуматися над рівнем знань, їх обсягом.

На думку одразу спадає й інший крилатий вислів, який належить Сократові: *I know that I know nothing*. Упродовж життя в людини неодноразово виникає така думка: чим більше вона пізнає та осягає, тим складніше їй у конкретних ситуаціях стверджувати, що її рівень компетенції надзвичайно високий і це допомагає уникнути труднощів під час розв'язання проблем, які потребують застосування певних умінь та навичок. Наведені вище влучні вислови можна вважати своєрідними твердженнями, які стимулюють людину здобувати нові знання.

Незважаючи на те, що лексичні одиниці, за допомогою яких вони сформовані, видаються на перший погляд надто типовими, однак, якщо задуматися над їх змістом, вони мають неабиякий семантичний потенціал. Paul Martin Lester [7] використовує це твердження не випадково, адже в епоху інформаційної революції семантично значущим можна вважати всі засоби, починаючи від графічної репрезентанти літери й закінчуючи зображенням, яке може бути частиною слова, самим словом чи виконувати функцію доповнення до тексту.

У середині минулого століття вважали, що проблема оволодіння базовими навичками письма й читання вичерпана. Вочевидь завжди актуальне і відкрите питання, що стосується вдосконалення цілком відомих форм та методів навчання, які ґрунтуються на ключових методиках під формування рівня грамотності особистості. У суспільстві побутує думка, що базові навички читання і письма, отримані в школі, дають змогу стверджувати, що людина грамотна.

Недотримання окремих принципів орфографії, наявність певних огріхів у відповідному рукописі чи під час читання не дають жодних підстав вважати людину неосвіченою. Уміння та бажання розвивати й удосконалювати в подальшому отримані знання залежать винятково від індивіда й часто визначаються його інтелектуальними здібностями. І з такою думкою варто погодитися. Однак одразу виникає запитання: чи достатньо сьогодні цих базових знань, щоб належним чином зуміти сприйняти отриману інформацію, передовсім зрозуміти її зміст й зреагувати на неї.

Поза сумнівом залишається і те, що на запитання наступного змісту «Що Ви розумієте під навичками читання й письма?», пересічні індивіди здебільшого були б одностайними під час відповіді: читання передбачає оволодіння алфавітом, умінням правильно поєднувати відповідні літери, які утворюють склади, що формують відповідні слова, висловлювання, речення; що ж до письма, то це вміння графічно репрезентувати літери на папері, які також утворюють певні слова та висловлювання.

Припускаємо також, що незначний відсоток опитаних, напевно, задумався над тим, що читання та письмо, у їх традиційному вимірі й трактуванні в окремих моментах можуть бути дещо застарілими. Адже далеко не всім близьке твердження, що зображення чи інші графічні компоненти потрібно вміти читати та відповідним чином зображати їх, і цьому потрібно теж вчитися, як і традиційному письму та читанню, оскільки комунікативне середовище перенасичене візуальними компонентами, що й викликає закономірну потребу в переосмисленні поняття *грамотність*.

Усе очевиднішим стає і те, що грамотна людина повинна вміти читати й писати (створювати) текст не лише мономодальний текст, а передовсім – мультимодальний. Мономодальний текст містить складники, які належать до однієї семіотичної системи, мультимодальний поєднує в собі одиниці кількох знакових систем одночасно. У зарубіжних джерелах

задекларовано відносно нову проблему, яка, поза сумнівом, згодом здобуде статусу традиційної, – це грамотність XXI ст. Вочевидь саме інформаційна революція спровокувала потребу в її аналізі. Зазначимо також, що питання грамотності має стосунок не лише до практичних курсів вивчення англійської мов – і як рідної, і як іноземної – чи таких дисциплін, як педагогіка, теорія і методика викладання – це також і новітня лінгвістична проблема, що потребує аналізу.

Сучасне трактування грамотності полягає не лише в традиційних навичок письма та читання а й передбачає наявність додаткових (запам'ятовування, розуміння, використання отриманих знань у конкретних ситуаціях, уміння аналізувати, оцінювати і створювати щось). Унаслідок інформаційної революції преференції індивідів мимоволі модифікувалися.

Чільне місце в житті багатьох посіли гаджети, які змусили комуніканти опанувати нові техніки й методики роботи та оволодіти цілком інноваційними й раніше невідомими інформаційними продуктами. Традиційні паперові періодичні видання і книжки замінили електронні. На зміну поштовим листам прийшли імейли, замість друкарських машинок сьогодні використовують комп'ютери, тощо. Наслідком означених причин сучасних трансформацій можна вважати розширення спектра базових компетенцій, потрібних для повсякденного спілкування.

Як результат, у зарубіжних розвідках натрапляємо на нові терміни, значення яких значно ширші, ніж традиційна одиниця, як-от: *візуальна грамотність (visual literacy)*, *медіаграмотність (media literacy)*, *мультимодальна грамотність (multimodal literacy)*, *графічна грамотність (graphic literacy)*, *онлайн грамотність (online literacy)*, *інформаційна грамотність (information literacy)*, *цифрова грамотність (digital literacy)*, *грамотність у медіаепоху (literacy in the new media age)*.

З-поміж досить широкого спектра термінологічних одиниць, на нашу думку, особливої уваги заслуговують лише три: *мультимодальна грамотність*, *візуальна грамотність*, *медіаграмотність*. Поняття *мультимодальна грамотність* на відміну від низки інших, споріднених із ним, – узагальнене. Стосовно інших воно універсальне й може бути навіть взаємозамінним. Термін *мультимодальна грамотність* можна вважати й макропоняттям, яке складається з кількох мікропонять (*друкована грамотність*, *візуальна грамотність*, *інформаційна грамотність*, *медіаграмотність*, *графічна грамотність*, *онлайн грамотність*). В одній із розвідок [8] у межах мультимодальної грамотності виокремлюють *друковану грамотність*, *візуальну грамотність*, *інформаційну грамотність*, *медіаграмотність* й *графічну грамотність*.

Навички друкованої грамотності уможливають читання книжок, газет, знаків, карток, розкладів, етикеток. Візуальна грамотність має безпосередній стосунок до зображень, фотографій, ілюстрацій, постерів, розміру шрифту, комбінацій кольору, картин, діаграм, графіків. Інформаційну грамотність пов'язують з Інтернетом, електронними листами, відео-конференціями, спілкуванням у соціальних мережах, із блогами, чатами, форумами. Медіаграмотність ототожнюють з анімаціями, звуковими ефектами, фільмами, техніками творення фільмів, оголошеннями і музикою. Графічна грамотність сприяє декодуванню символів, ікон (іконічних знаків), діаграм, креслень, вимірювальних пристроїв, графіків, карт.

Такий поділ дещо нечіткий, адже сьогодні щоб уважати себе грамотним потрібно також уміти читати і створювати візуальні об'єкти. В Інтернет-середовищі містяться ілюстративні компоненти, тому не зрозуміло, чому до інформаційної грамотності не належать постери, діаграми, графіки. Більше того, у блогах, чатах й на форумах функціонують графічні ілюстративні компоненти, які одночасно є візуальними. Теж саме стосується і графічної грамотності. Символи, як відомо, можуть бути створені й за допомогою зображень; карти, наприклад, наочно ілюструють місце розташування певних об'єктів; та ін. Очевидно, графічні компоненти можуть бути водночас й візуальними.

На основі запропонованої вище класифікації Julie Smith-Armstrong [9] пропонує вирізнити друковану грамотність (графічні новели, романи, комікси, газети, знаки, картки, розклади, етикетки), візуальну грамотність (зображення, фотографії, ілюстрації, плакати, розмір шрифту, кольорові комбінації, картини, графіки, графічні новели (романи), комікси), онлайн грамотність (Інтернет-зображення, імейли, веб-конференції, соціальні мережі, скайп, ігри, подкасти, You tube) та медіаграмотність (анімації, музика, звук та звукові ефекти, відео, фільми, оголошення).

Однак такий поділ не виправданий і до певної міри суперечливий, оскільки наведені терміни споріднені між собою. Так, на нашу думку, *медіаграмотність* охоплює друковану грамотність, інформаційну грамотність, візуальну грамотність, графічну грамотність, онлайн грамотність, цифрову грамотність. Медіаграмотність – поняття досить широке. Уважасмо за потрібне зазначити: медіаграмотність передбачає володіння комплексом полівекторних умінь і навичок, володіння якими дає змогу дозволяє зрозуміти запропоновану різноманітну інформацію, що потрапляє до реципієнта будь-якими каналами. Ідеться про телебачення, відео, газети (паперові та електронні), і про інші прикладні програми, які є посередниками між продуцентом та реципієнтом і уможливають інформаційний обмін. Тому така диференціація має певні недоліки.

Більше того, функціонування кількох термінів (*друкована грамотність*, *інформаційна грамотність*, *візуальна грамотність*, *графічна грамотність*, *цифрова грамотність*) можна замінити однією одиницею, а саме: *медіаграмотність*. Не менш важливий аспект – візуальна грамотність, адже сучасний медійний простір містить значну частину візуальних складників, використання яких не випадкове, а тому їх розуміння потребує відповідних умінь і навичок. І в цьому разі візуальна грамотність безпосередньо належить до ширшого поняття – *медіаграмотність*.

Варто зазначити, що використання широкого спектра термінів на позначення одного й того самого поняття чи явища «засмічує» метамову конкретної галузі знань. Логічно та правомірно було б виокремити одну одиницю і послуговуватися нею. Цілком погоджуємося з підходом G. Kress, T. Van Leeuwen [5], які у своїх розвідках використовують термін *мультимодальна грамотність*. Зважаючи на те, що сучасне спілкування – і усне, і писемне – здебільшого гібридне, оскільки, крім словесних, складається і з несловесних (зображення, схеми, таблиці) одиниць. Саме ця одиниця найкраще відображає сутність і специфічні ознаки комунікації та є універсальним терміном, який удало поєднує всі означені типи грамотності.

З-поміж досить широкого спектра термінологічних одиниць, на нашу думку, особливої уваги заслуговують такі: *мультимодальна грамотність* та *візуальна грамотність*. У рамках візуальної грамотності основна увага зосереджена на зображеннях та інших нелітерних компонентах. Мультимодальна грамотність – поняття ширше та універсальне, оскільки охоплює володіння усіма умінями й навичками, що дозволяють читати й створювати (писати) інформаційні блоки, які містять різні складники.

Barnes V. Susan зазначає, що «візуальна грамотність – необхідна умова візуальної комунікації; візуальна грамотність робить людей стійкішими до маніпуляцій» [1, р. 3]. G. Kress вважає, що «співіснування інших засобів (окрім мовних – авт.) піднімає проблему, яка стосується їх функцій. Виникає питання щодо того, чи невербальні знаки повторюють функцію мовних одиниць; чи вони є допоміжними стосовно вербальних; чи вони виконують повноцінну роль, і, якщо так, то таку ж роль яку виконують писемні знаки, чи іншу? У випадку якщо вони відіграють іншу роль, то це залежить від їхньої будови, складників чи від їхніх можливостей?» [4, р. 35].

Окрім цих питань виникає й низка інших, відповіді на які можна виявити шляхом аналізу окремих мультимодальних текстів. Серед них – проблема, що стосується використання невербальних засобів в окремих інформаційних блоках, які

покликані передовсім вразити людей. Однак іноді такі способи маніпуляції перетворюються на безглузде поєднання вербальних і невербальних форм, які радше заплутують читача, ніж сприяють розумінню, запам'ятовуванню й, відповідно подальшій реакції.

Поза сумнівом залишається й той факт, що графічні тренди сьогодні популярні. Проте, якщо читач недосвідчений та з будь-яких інших причин не може виявити справжнє значення й встановити логічний взаємозв'язок вербальних складників та невербальних засобів, останні перетворюються на перешкоду та ускладнюють процес сприйняття.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Упродовж тривалого часу грамотність пов'язували лише з умінням читати й писати. Цифрове століття спростувало таке твердження і змусило всіх цивілізованих індивідів отримувати додаткові знання та навички й застосовувати їх під час кодування та декодування інформації. Вочевидь продукування інформації – процес складний і тривалий; іноді ж, навпаки, не дає можливості продуценту ні на мить зволікати й змушує якомога швидше ознайомити цільову аудиторію з матеріалом, створеним за лічені хвилини.

Проблема мультимодальності та візуальної грамотності зацікавила учених ще в середині минулого століття, особливою апогею вона набула сьогодні, коли англомовне комунікативне середовище перетворилося на універсальний ресурс, що легко вміщує широкий спектр різноформатних інформаційних джерел, у яких співіснують вербальні та невербальні складники. Ідентифікація їхнього значення залежить від комунікативних компетенцій, які необхідні кожній людині у XXI ст.

Перспективними видаються подальші розвідки в царині мультимодальності, спрямовані на диференціацію понять та уніфікацію термінів, що формують метамову мультимодальної лінгвістики. Не менш вагомими та цікавими будуть також й дослідження, покликані виявити статус та роль невербальних компонентів комунікації, що функціонують у сучасному англомовному комунікативному просторі.

Література:

1. Barnes B. Susan. An Introduction to Visual Communication: From Cave to Second Life / Susan B. Barnes. – N. Y. : Peter Lang Publishing Inc., 2011. – 273 p.
2. Dondis A. Dondis. A Primer to Visual Literacy / Dondis A. Dondis. – Cambridge & London : The MIT press, 1998. – 194 p.
3. Jewitt C. Multimodality, «Reading», and «Writing» for the XXI Century / C. Jewitt // Discourse: Studies in the Cultural Politics and Education. – 2005. – Vol. 26, No 3, September. – P. 315–331.
4. Kress G. Literacy in the New Media Age / G. Kress. – London & N. Y. : Routledge, 2003. – 208 p.
5. Kress G. Reading Images: The Grammar of Visual Design / G. Kress, T. van Leeuwen. – 2nd ed. – London : Routledge, 2006. – 312 p.
6. Leborg C. Visual Grammar / Christian Leborg. – N. Y. : Princeton Architectural Press, 2004. – 95 p.
7. Lester P. Visual Communication: Images with Messages / P. Lester. – Canada : Wadsworth Cengage Learning, 2006. – 450 p.
8. Multimodal Literacy : Presentation [Electronic resource]. – Silverton PS Catalyst Team, 2008.
9. Smith-Armstrong J. Summary of Readings about Multimodal Literacy [Electronic resource] / Julie Smith-Armstrong. – 2010. – Access mode : <https://tplmillparkheights.wikispaces.com/file/detail/Summary+of+readings+about+Multimodal+Literacy.docx>
10. Walsh M. Reading Visual and Multimodal Texts: How is 'Reading' Different? [Electronic resource] / M. Walsh // Australian Journal of Language and Literacy. – 2006. – Vol. 29, No 1. – P. 24–37.
11. Квитка О. Л. Лингвистические методы в анализе явлений современного визуального языка / О. Л. Квитка // Вісник Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. Сер. «Мистецтвознавство. Архитектура». – 2011. – № 4. – С. 17–21.
12. Масімова Л. Г. Візуальна грамотність у системі медіаосвіти / Л. Г. Масімова // Ученые записки Таврич. нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Сер. «Филология. Социальные коммуникации». – Т. 26 (65), № 3. – С. 172–176.

УДК 811.111:37.02

Л. Ф. Могольницька,

Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

АНГЛОМОВНІ ТЕКСТИ КІНЕМАТОГРАФІЧНОЇ ТЕМАТИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

У статті розглянуто англомовні публіцистичні тексти кінематографічної тематики (ТКТ) як елемент лінгвокультурологічного підходу до навчання іноземних мов. Виявлено лексичні одиниці на позначення попереджень щодо художнього фільму, що описують основні цінності американського суспільства кінця 20 – початку 21 століття. Встановлено «важливі теми» («big issues»), яким приділяється особлива увага в американському кінематографі кінця 20 – початку 21 століття.

Ключові слова: лінгвокультурологічний підхід, тексти кінематографічної тематики, «важливі теми», культурні цінності.

В статье рассмотрены англоязычные публицистические тексты кинематографической тематики (ТКТ) как элемент лингвокультурологического подхода к обучению иностранным языкам. Выявлены лексические единицы для обозначения предупреждений относительно художественного фильма, описывающих основные ценности американского общества конца 20 – начала 21 века. Установлены «важные темы» («big issues»), которым уделяется особое внимание в американском кинематографе конца 20 – начала 21 века.

Ключевые слова: лингвокультурологический подход, тексты кинематографической тематики, «важные темы», культурные ценности.

The article considers English publicistic cinematography texts (CT) as a part of culture oriented approach to teaching foreign languages, namely linguistic and cultural. Linguistic and cultural approach presupposes a fairly deep knowledge of a foreign language to study manifestations of culture in that language. This approach to teaching language makes it possible to interpret the language as a component of culture, a means of its reflection, formation and storage. Meaning of words of different languages reflects and transmits lifestyle and way of thinking of a particular society. They are valuable clues to understanding the culture. Taking into account Anna Wierzbicka's theory and exactly that «keywords» can discover a set of cultural values and attitudes, we made an attempt to identify «key words» in CT and establish a set of concepts behind these linguistic means of their implementation, which are basic for American films of the late 20th – early 21st century. CT semantics represents knowledge of feature films, which were Oscar nominees for the best picture in 1998 – 2002. A feature film is considered to be a carrier of particular people's mentality and its national character. It clearly expresses the outlook of people, their moral, social, aesthetic and other ideals. Knowledge of the films is detected by means of language. On the